

žarek dobrote

7/XII
julij
2014

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• In Bog je blagoslovil

V LUČI STROKOVNOSTI

4 ••• "Otroci z izkušnjo več"

MEDGENERACIJSKA SOLIDARNOST

5 ••• Naše počitnice

6 ••• Žalivcem odpustiti

CELJE

6 ••• Združiti prijetno s koristnim

KOPER

7 ••• Letovanje "starejše mladine" v Sončni hiši

8 ••• Koprška karitas "pod novo streho"

8 ••• Šli smo obiskat "Perkmandelca"

9 ••• Romarski dan škofijske karitas Koper

LJUBLJANA

9 ••• Tečaj nege bolnika na domu

10 ••• Romanje sodelavcev župnijskih karitas v Brestanico

MARIBOR

10 ••• Maj v Domu sv. Lenarta

MURSKA SOBOTA

11 ••• Propadanje podjetij - globalni problem sveta

NOVO MESTO

12 ••• "Imamo dogovor z Bogom ... "

13 ••• Odpiramo srca - dobredelna tudi Jelovica

13 ••• Pomoč prizadetim v poplavah v BiH in Srbiji

14 ••• Skrb za otroke v akciji Pokloni zvezek

15 ••• Obisk predstavnice berlinske karitas v Sloveniji

16 ••• Jaz sem trta, vi mladike ...

18 ••• Regionalna konferenca mreže Caritas Europa

18 ••• Utrinki iz življenja v osrčju Afrike

NAPOVEDNIK

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

12.-13. 7. Romanje na Triglavsko jezera, odhod ob 5.00 iz Celja, prijava pri Ludviku Stoparju na 03 577 26 44

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

2. 7. Srečanje Kraške DK

3. 7. Umetniki za karitas v Murski Soboti

6. 7. razstava Umetniki za karitas Murska Sobot

13. 7. Srečanje Tolminske OK

15. 7. Srečanje bolnih in ostarelih v Kraški DK, Vreme

20. 7. Končni izlet PNC

27. 7. Srečanje GOK

ŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

13. do 20. 7. Poletni tabor slepih v Bohinjski Bistrici

6. do 15. 7. Delovno-prijateljski tabor dijakov Škofijske klasične gimnazije v BiH

POLETJE ...

Mojca Kepic

»Pojdimo na samotni kraj,« je predlagal Jezus. Kljub vsem reklamam, povabilom agencij ... si vzemimo čas zase, za svojo družino, prijatelje in znance, na katere v vsakdanu zaradi obilice dela pozabimo. Preproste počitnice so lahko najboljši oddih in ne potrebujemo veliko, da smo srečni. Velikokrat se spomnim na preprostost otrok, ko so zapisali, da je poletje lepo, ker ...

☺ sije sonce,

☺ lahko ližemo sladoled,

☺ se lahko vozimo s kolesom,

☺ pojejo ptički,

☺ je toplo in smo lahko veliko zunaj, se veliko zunaj igramo,

☺ skupaj z družino nabiramo rožice,

☺ lahko tekamo okoli hiše,

☺ se lahko igramo z vodo ...

Kako preprosta so dejanja, ki osrečijo otroke in s tem tudi odrasle. Izbrati jih moramo in si vzeti čas zanje. In ravno to je čar dopusta in poletja.

Sončna hiša in župnišče v Portorožu, v Soči ... so kraji, kjer se bomo tudi letos zvrstili otroci, mladostniki, družine, prostovoljci-animatorji in sodelavci Karitas ter preživeli poletni teden skupaj, drug ob drugem. To bo čas, ko bomo lahko kramljali, se igrali, peli in za trenutek pozabili na skrbi iz domačega okolja. Topla beseda, stisk roke, nasmeh in žarki sonca bodo vsakemu izmed nas prinesli upanje in moči za preostale dni v letu.

Naj nas v času dopusta pri igri, druženju v družini in s prijatelji vodi misel papeža Frančiška, ki jo je zapisal ob začetku svetovnega prvenstva v nogometu: »Igra je istočasno priložnost za dialog, uvidevnost, medsebojno človeško obogatitev.«

• FOTO NASLOVNA STRAN Mojca Kepic in ZADNJA STRAN Jelena Veselinović •

tema meseca

IN BOG JE BLAGOSLOVIL ...

Gregor Vidic

»In Bog je blagoslovil sedmi dan in ga posvetil, kajti ta dan je počival od vsega svojega dela, ki ga je storil, ko je ustvarjal« (1 Mz 2,3).

Šolske počitnice, iskanje sence pred sončno pripeko in razposajeni glasovi otrok naznanjajo, da se je pričelo poletje in z njim čas dopustov, ki ga namenimo počitku in ljudem, ki jih imamo radi. Ko se prometni zastoji s poti v mestna jedra preselijo na prometnice v smereh obmorskih letovišč, skupaj s sopotniki običajno razpravljamo o vzrokih in se hudujemo nad domnevnimi krivci za kolone, ker nam kradejo »dragoceni čas« ... kajti »čas je denar« – in človek danes časa pač nima.

Ujeti smo v protislovje in nesmisel modernega sveta: na voljo imamo več udobja, a kljub temu manj časa. Velikokrat si znamo vzeti časa za nepomembne reči, premalokrat pa za bistvene. Delo, ki je pogosto povezano z naporom in težavami, namreč lahko zaradi neustrezne komunikacije še dodatno obremenjujejo tudi zaostreni odnosi med sodelavci. Delavcu, ki nima počitka, posledično usihata moč in motivacija. In ker človek ne more delati s praznim »akumulatorjem«, je pomembno, da najde vir, pri katerem si bo »napolnil baterije«. Večkrat se spomnim na postno duhovno obnovo, ki jo je za sodelavce Škofijske karitas vodil škof msgr. Metod Pirih in izpostavil močno misel: »Kdor se o svojem delu ne pogovarja, izgubi tudi stik s Kristusom. Pogovarjanje, načrtovanje in preverjanje dela je pomemben del našega poslanstva. Prav tako pa je potreben počitek, da se umirimo. Duhovno se umirimo v Bogu. Najti in doživeti moraš občutek, da je vse v redu in se počutiš svežega in zdravega. Če tega počitka ni, nastopijo stresi, ki človeka uničijo. Tudi Jezusovi učenci sprva na počitek niso mislili. Vsakdanji večeri, zlasti nedelje, naj bodo priložnosti za pogovor s prijateljem – Jezusom. Če ostajamo trdi za stiske soljudi, ni učinka, saj ljudje od nas pričakujejo, da smo odprti, dobrosrčni ... Naša naloga je enaka tisti, ki so jo imeli apostoli: od Kristusa prejemo in dajemo naprej. Samo če prejemo, lahko dajemo in delimo. Gre za sodelovanje s Kristusom, za vključevanje v Božje delovanje. Brez evharistije ne moremo pravilno zaživeti, živeti in preživeti.«

Vse več ljudi, predvsem mladih, veliko časa posveti družabnim omrežjem. To je svet, razpet med anonimnostjo, »wannabe« kulturo, všečkanjem in generiranjem neskončnih seznamov prijateljstev. Seveda gre tudi za virtualno druženje, hitro posre-

dovanje ter izmenjavo informacij pa tudi pojem nove evangelizacije išče svoje mesto v tej virtualni galaksiji družabnih omrežij. Mreža je tudi zelo pomemben pojem krščanske kulture. Če listamo po Svetem pismu, lahko kaj hitro ugotovimo zanimivo dvojnost: da ima pojem »mreža« v Stari zavezi predvsem negativen prizvok, saj se večinoma pojavlja v smislu pasti in slutnje zla, v Novi zavezi pa je vsakdanji, preprost, a učinkovit pripomoček ribičev, ki zagotavlja preživetje. Evangelisti ribiški mreži pripišejo tudi duhovni pomen. Ali se spomnite, kako je Jezus naročil učencem, ko se jim je razodel pri Tiberijskem jezeru? »Vrzite mrežo na desno stran čolna in boste našli« (prim. Jn 21,6). In ko so našli, so pustili vse in šli za njim (prim. Lk 5,11). Lahko bi rekli, da so si vzeli čas za ljudi v stiski.

Foto: Mojca Kepic

Danes živimo pod vtisom, da se svet utaplja v morju nesmislov, trpljenja in obupa. Ljudje hrepenijo po mreži, ki jih bo potegnila iz tega hrupa v stanje miru, brezskrbnosti in počitka od bremen. Sodelavci Karitas nimamo visokotehnoloških rešitev za odpravljanje posledic raznih oblik revščine; tudi z dragimi analizami ter javnomnenjskimi raziskavami, ki so danes v modi, ljudem v stiski ne bi mogli kaj dosti pomagati. Imamo pa izjemno mrežo prostovoljk in prostovoljcev, ki za reševanje stisk jamčijo s svojim požrtvovalnim in strokovnim delom, brez da bi pričakovali drugo plačilo kot sladko zavest, da so za sočloveka opravili dobro delo in da je to delo blagoslovljeno od zgoraj. Le z blagoslovom od zgoraj nam bo namreč uspelo uresničevati našo vizijo, da bi vse bolj (p)ostajali »ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski, glas revnih v družbi, v službi človekovega dostojanstva«.

Še bolj zgovorna pa je gesta enega izmed sodelavcev Karitas, da se bo letošnjemu dopustovanju odpovedal in z denarjem, ki bi ga sicer porabil v ta namen, poskušal pomagati družini, ki sploh ne ve, kaj je dopustovanje v senci borovcev, pišu morskoga vetriča, ob zvokih morskih valov. Ve pa, kaj pomeni teža skrbi zaradi neplačanih položnic, prazen hladilnik in otožne oči otroka, ki mora razumeti, da si morja tudi letos ne morejo privoščiti. •

v luči strokovnosti

»OTROCI Z IZKUŠNJO VEČ«

Maša Ferjančič

4

Večina od nas ima lepe spomine na otroštvo in mladost, na brezskrbnost, razposajenost in igrivost, ki so značilne za omenjeni obdobji. Pri svojem delu v programih varne hiše in materinskega doma pa se srečujem tudi z otroki, mladostniki, ki niso bili deležni pravega čara otroštva, niso poznali prve mladostniške zaljubljenosti, saj so imeli druge skrbi, o katerih njihovi sovrstniki niso niti sanjali. Ti otroci so otroci z izkušnjo več – izkušnjo nasilja, zlorab, poniževanja, razvrednotenja. Gre za **otroke, mladostnike, ki so tako kot njihove mame ranjeni tako na telesu kot na duhu in ki potrebujejo obliž za svoje rane – to je toplo besedo, sprejetost in razumevanje. Dolga je njihova pot, da se osvobodijo strahu, da si povrnejo samospoštovanje in samozaupanje.** Ti otroci so ob prihodu v varno hišo nemalokrat zbegani, prestrašeni, nezaupljivi, vendar z veliko željo po sprejetosti in ljubljenosti. Včasih je dovolj, da jim prebereš pravljico, da si z njimi podajaš žogo ali pa jih samo vprašaš, kako je bilo v šoli, in že si deležen velike nagrade v obliki nasmeha ali objema. Želim si, da bi nekoč tudi ti otroci na vprašanje, kaj je hiša, odgovorili, kot je pred leti moj 3-letni sin z besedami, ki so opisale njegovo razumevanje hiše: »V hiši je toplo.« Da bi toplina zasijala tudi iz njihovih domov!

Kaj se dogaja v otroški duši, ki jo je zaznamovalo nasilje očeta, nam pove del izpovedi ene izmed dveh sester (16 in 17 let), ki sta pred leti skupaj s svojo mamo poiskali zatočišče v Varni hiši Karitas za Primorsko: »Ko sva bili še majhni, nisva razumeli, kaj se dogaja. Zmeraj so bili med najinima staršema prepiri, ampak ne navadni, zakonski prepiri, ki se rešijo. Razlogi za prepire so bili kar tja v tri dni. Tata (v nadaljevanju on, saj si te besede ne zasluži) ne prenaša brezdelja. In pač, če vidi mamo, kako sedi in gleda televizijo, dobi povod za prepir. To njegovo jezo bi razumela, če npr. mama ne bi naredila kosila, če bi bil v hiši nered, ona pa bi to mirno gledala. Ampak to ni bilo tako, ravno obratno. Šele pred kratkim nam je zaupala, da jo je že takrat pretepal, v bistvu za prazen nič, celo spolno zlorabil, psihično mučil (zbadal jo je, da je debela, žalil njene sorodnike ...). Na začetku sva bili s sestro na mamo jezni, ker ni tega povedala na glas in poiskala pomoči, ampak sedaj jo razumeva. Pravi, da se je bala, kako bi s sestro reagirali kasneje (kdo je naš oče, zakaj si ga zapustila – v bistvu se je bala, da bi ji očitali), pa tudi upala je na boljše dni. Vedno pa je tudi mislila, da ji tako ali tako ne bi nihče verjel, kakšen je v resnici 'delavni in umirjeni Jože'. On nama skozi vsa leta otroštva in odrasčanja ni dal nikakršne ljubezni, varnosti,

Foto: arhiv Slovenske karitas

veselja. Še huje, od nekdaj sva se ga bali in samo čakali, kdaj bo eksplodiral. Najhujše pa je to, da je vsakič, ko je bil prepir (razbijal je rože po hiši, prevračal mizo, stole, večkrat udaril mamo), kričal: 'Hočete, da grem?! Hočete, da pobrem ključke od avta in grem?!' in sva s sestro jokajoči planili proti njemu in kričali: 'Ne, tata, ostani!' Ne vem, kako sva mu to sploh lahko rekli (čeprav je razumljivo, bili sva majhni, zmeraj nama je po vsem tem kaosu kupil kakšne igrače, šli smo na tortico in živeli smo 'srečno' naprej). V bistvu sem jaz zmeraj v sebi krivila mamo, da zakaj mu vedno teži, očita to in ono in ni čudno, da mu potem popustijo živci ... Ampak pogovarja se z besedami, in ne s pestmi, in pogovarja se v normalnem tonu, ne pa, da se kriči in razbija po hiši.

Priznati moram, da s sestro resnično občudujeva mamo. Toliko let (že okoli 20) je trpela z njim, in to vse zaradi naju. Kam naj bi šla z majhnima otrokoma? Kot žena tudi ona ni dobila ljubezni (nikoli nisva videli, da bi jo objel, kaj šele poljubil), varnosti (v bistvu nam vsem trem on predstavlja nevarnost), sočutja ...

Ne vem, kaj on namerava. Me smo se odločile za preobrat, ki nas bo popeljal k boljšemu življenju. Kajti kar si me želimo, je le mir in srečno, sproščeno življenje, tega pa z njim ne bomo nikoli imele. Neštetokrat smo mu predlagale, da naj se ločimo, a on tega noče. Pravi, da raje vrže hišo in nas štiri v zrak, kot da bi se ločil. In potem mora mama s takim človekom v posteljo! To je kruto! Mi ne moremo več zdržati z njim. To je taka muka ... Od tistega zadnjega dogodka, ko je pretepel mamo, skoraj nič ne govorimo z njim. Nam trem je najlepše, ko smo same doma, brez njega, saj smo bolj sproščene, lahko se v miru pogovarjamo. Ne želimo nič drugega kot mir in sproščeno življenje. Njega se bojimo, zmeraj mislimo, da nam sledi, povsod ga vidimo ...«

Njihov cilj, da zaživijo mirno življenje, brez njegove prisotnosti, se je uresničil. Obe dekleti sta uspešno doštudirali in si skupaj s svojo mamo ustvarili miren kotiček, topel dom, po katerem so vedno hrepenele. Iz njihovih oči še vedno **odseva hvaležnost, da so dobile možnost za nov začetek.** Izkušnja, ki bi marsikoga zlomila, je njih okrepila in povezala. Še vedno obstaja posebna

vez med nami, pa čeprav je že več let, odkar so zaključile program. Kajti naše delo je težko jemati zgolj kot službo. Pomagati ljudem v stiski – za to moraš začutiti poklicanost in se zavedati, da po 8 urah lahko zakleneš vrata pisarne, ne moreš pa zakleniti vrat svojega srca. •

medgeneracijska solidarnost

NAŠE POČITNICE

Metka Klevišar, dr. medicine

Če hoče človek aktivno in zadovoljno živeti, potrebuje primerno izmenjavanje dela in počitka. Oboje je pomembno. Verjetno so pri vsakem človeku potrebe malo drugačne, prav tako tudi možnosti, potreba po obojem pa je prisotna pri vseh. Tu se tudi pojavi vprašanje, kakšne počitnice potrebujemo, kaj za koga pomeni počitek. Ko si mlad, to gotovo doživljaš drugače kot v starosti. Za marsikoga je dopust že to, da pobegne iz svojega vsakdana in se loti česa novega, včasih tudi česa zelo aktivnega, ko gre morda že čisto na rob svojih zmogljivosti. Ob tem mi prihajajo na misel alpinisti, ki jim po uspelem plezanju ni žal ekstremnih naporov, ki jih napolnijo z novo energijo in veseljem za življenje. To je njihov dopust, čeprav zelo delaven. Pa precej drugačen kot služba. Star človek marsičesa, kar mu je prej bilo v veselje, ne zmore več, če bi še tako želel. Lahko pa še vedno uživa v lepi naravi in obuja spomine na prejšnje čase. Tudi lepi spomini so zelo dragoceni. Večina ljudi pa preživlja počitnice preprosto, čeprav mnogi tega nočejo priznati, ker med ljudmi še vedno velja prepričanje, da morajo biti prave počitnice nekaj imenitnega.

Ob tem se spominjam svojih počitnic. Kako smo kot otroci v prvih letih po vojni in potem pozneje preživljali čas šolskih počitnic. Za marsikoga bo to zvenelo kot pripoved iz nekega drugega sveta. Še zdaj se z veseljem spominjam počitnic pri sorodnikih na deželi, košnje, dela na polju, molže krav in še marsičesa drugega. Zame je bilo nekaj prav posebnega vsaj malo poskusiti s tem. Lahko sem rekla, da sem že molzla kravo, čeprav sem se tega lotila samo enkrat, pa še takrat vsega mleka nisem utegnila ujeti v posodo. Pozneje tega nisem nikoli več počela. Ker je bil oče zaposlen na železnici, smo že zelo zgodaj začeli hoditi na morje. Toda kako. Prav na začetku so železničarji na železniški postaji v Rovinju postavili nekaj vagonov, in to je bil naš hotel. Vsaka družina je za spanje dobila na razpolago en kupe. V velikem živinskem vagonu smo imeli kuhinjo, jedli pa tako, da smo se posedli kar okrog vagona. V okolici ni bilo nobenega drevja, tako so vagoni ves dan stali na jarkem soncu. Bili smo na morju, kopali smo se in bili smo zadovoljni. Seveda si takega dopusta danes ne bi znala predstavljati. To so moji spomini na prve družinske dopuste. Pozne-

je, ko sem že sama služila kruh, sem med dopustom tudi precej potovala. Če pomislim, kaj mi je od vsega najbolj ostalo v spominu, so to gotovo **srečanja z ljudmi**, v mnogih najrazličnejših okoljih. Pa tudi **sobivanje z ljudmi**, s katerimi sem se na počitnice odpravila. Zdaj vsega tega ne morem več, se pa tega z veseljem spominjam. Tudi če s teh poti nimam fotografij.

Od takrat se je marsikaj spremenilo in življenje sedaj je v mnogočem zelo drugačno. Dopusti so postajali vedno udobnejši, potovanja vedno daljša in v zavest ljudi se je ukoreninilo prepričanje, da je dopust samo to, če greš na morje ali na kakšno daljše potovanje. Tudi če se ure in ure z enega konca Evrope voziš na drugi konec, tudi če tam sploh ne najdeš miru, tudi če prideš nazaj še bolj utrujen. Ampak pred sodelavci in sosedi se boš lahko pohvalil, kje vse si bil. Če boš imel srečo, ti bodo celo zavidali.

Vsaka stvar je za nekaj dobra, verjetno tudi gospodarska kriza. V zadnjem času se ljudje vedno več odločajo za čisto drugačne dopuste, veliko bolj preproste. Ne samo zaradi denarja, ampak tudi zaradi želje vrniti se nazaj k naravi in preprostosti. Ni nujno, da gredo daleč. Tudi v domači okolici je še toliko stvari, ki bi jih bilo vredno raziskati, ki bi jih bilo vredno sploh šele odkriti. Dragoceeno je, ko se za tak dopust odloči družina z otroki. Veliko so skupaj, se pogovarjajo, igrajo, načrtujejo, odkrivajo nove stvari. Ne nekje daleč v svetu, ampak v neposredni bližini. Življenje naenkrat zasije v čisto drugačni luči, postane bogatejše, tudi če je na zunaj vse zelo preprosto. Največja dragocenost pa je v tem, da tako veliko bolj spoznavajo drug drugega. Imajo čas, zase in za druge, kar je dandanes velik kapital. S takega dopusta se vračajo bogatejši in se takšni lažje spoprimejo z vsakdanjkom delovnega dne.

Ob tem mi prihaja na misel Pedro Opeka, ki je lani ob obisku v Sloveniji govoril tudi o otrocih na Madagaskarju. Ti nimajo igrač, znajo pa se igrati in so veseli otroci. **Tudi nam vsem bi želela, da bi znali počitnice preživljati tako, da bomo veseli, tudi če so te počitnice zelo preproste. Morda je ravno v vedno večji preprostosti največje bogastvo. Samo odkriti ga moramo.** •

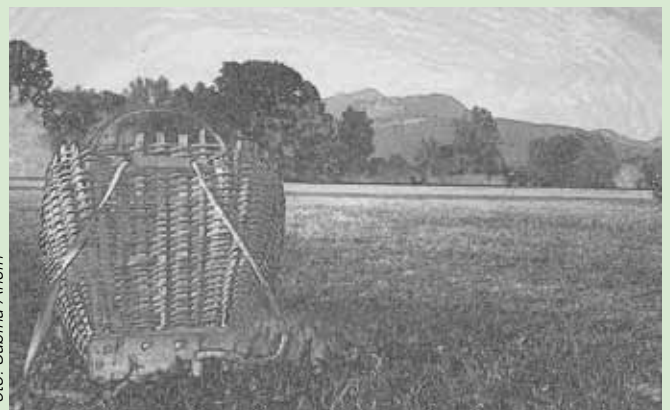

Foto: Sabina Ahčin

ŽALIVCEM ODPUSTITI

msgr. dr. Jurij Bizjak

Najlepši vzor nam je Kristusova prošnja na križu: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!« (Lk 23,34). Takoj za njim pa prvi mučenec sveti Štefan: »Gospod, ne prištevaj jim tega greha!« (Apd 7,60).

Prvak apostolov je vprašal Kristusa, kolikokrat naj bratu odpusti, in dobil odgovor: »Ne rečem ti: do sedemkrat, ampak do sedemdesetkrat sedemkrat!« (Mt 18,22; primerjaj 1 Mz 4,26 in 2 Mz 21,23).

Zgovorni sta dve priliki: O okrutnem hlapcu (Mt 18) in o krivičnem oskrbniku (Lk 16). Naročilo o prinesenem daru (Mt 5,23). In prošnja v Očenašu: »In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!« (Mt 6,12).

Korinčanu, ki je Pavla žalil, apostol odpušča in jih prosi: »Za takega je že zadosti tista kazen, ki ga je zadel od večine, tako da mu, nasprotno, rajši odpustite in ga potolažite, da se morda ta, ki je tak, ne pogrezne v preveliko žalost. Zato vas prosim, da se odločite za ljubezen do njega« (2 Kor 2,6–8).

Podobno naroča Efežanom: »Bodite pa drug do drugega dobri in usmiljeni in odpuščajte drug drugemu, kakor je tudi Bog po Kristusu vam odpustil« (Ef 4,32). In tudi Kološanom: »Prenašajte drug drugega in si odpuščajte, če ima kdo na kom kaj grajati; kakor je Gospod vam odpustil, tako tudi vi!« (Kol 3,13). Z darom strahu in šestim čutom slutnje. •

Foto: Rok Mubi

celje

ZDRUŽITI PRIJETNO S KORISTNIM

Milica Kovač

Že tradicionalno srečanje sodelavcev ŠK Celje smo imeli tudi letos. Napovedani dan D je bil petek, 13. junij, začetek ob 13.00.

Zbiramo se že nekaj let, da se med seboj spoznamo, tudi izmenjamo izkušnje, se poveselimo in vedno obiščemo kakšen romarski kraj. Imamo vzrok, da se zahvalimo za preteklo leto, za vsa dobra dela, ki smo

jih opravili, pa tudi za materialne dobrine, ki smo jih razdelili, ter seveda za vse požrtvovalne sodelavke in sodelavce. Brez teh zadnjih Karitas prav gotovo propade.

Brez prošnje za prihodnje pastoralno leto tako srečanje ne mine, da bi ostalo vsaj na današnji ravni, seveda pa, če bo mogoče, ne bomo nič žalostni, če bo še boljše. Težko pokrivamo vse potrebe, vedno več je ljudi brez zaposlitve, brez dohodkov, starejših pa z nizkimi dohodki. Morda je na podeželju malenkost lažje kot v mestih, tu mislim na iznajdljivost z vrtničkarstvom, tudi sosedska pomoč še živi. Žal je v mestih vedno več zapiranja, odtujevanja, s sosedi se komaj poznamo. Take in podobne težave na teh srečanjih izmenjujemo, se spodbujamo, seveda ne smemo in ne bomo obupovali.

Zbralo se nas je okrog 200 zvestih sodelavcev Karitas. Prvi gostitelj je bila ŽK Polzela, kjer so nas postregli s krasno enolončnico – z ričetom in dobrotami skrbnih gospodinj. Na bližnji Gori Oljki, kjer je romarska postojanka, cerkev sv. Križa, s prelepim razgledom po Savinjski dolini in bližnjih hribih, nas je prijazno sprejel domači župnik gospod Jože Kovačec in nam ob predstavitvi cerkve ponudil še vrsto duhovnih vsebin za delo in poslanstvo Karitas. Najsvetejšo daritev je daroval naš predsednik, gospod Rok Metličar.

Naj omenim še nagajivo vreme. Srečali smo se z vročim soncem, oblaki, nevihtami. Pa to ni nič motilo

prijetnega druženja na naslednji postojanki, v Bevčah pri Velenju. Nekoliko bolj so bili zaposleni moški, ki so pridno postavili mize, klopi, pa se je vlilo, in vse so morali prestaviti pod streho v dvorano gasilskega doma. Vendar ta dvorana ne sprejme 200 obiskovalcev ... K sreči se je nevihta umirila, pa spet delna selitev na dvorišče. Medtem so fantje pridno segrevali mesene dobrote pod naravno streho pod drevjem. Gostitelj v Bevčah je bila ŽK Velenje, bl. A. M. Slomšek. Tudi njihove gospodinje so se izkazale z dobrotami.

Zaradi neviht, mokre ceste in nevarne spolzke poti smo morali opustiti obisk cerkve sv. Miklavža v Bevčah, kjer smo želeli imeti večernice. Najbolj vztrajni pa so si cerkev lahko ogledali, saj jih je na hribček zvozil g. Vlado, tamkajšnji ključar.

Škofijska karitas Celje prsrčno vabi sodelavce Župnijskih karitas na poletni oddih za sodelavce Karitas, ki smo ga poimenovali »Srečanje pri vodnjaku,« saj želimo skupaj zajemati živo vodo za naše vsakdanje življenje.

Termin: od **nedelje, 27. 7., do torka, 29. 7. 2014.**

Lokacija: Škofijski dom Vrbje.

Program

Nedelja:

- ob 18.00 zbiranje, nato večerja,
- duhovni večer, možnost nočne adoracije.

Ponedeljek:

- izlet v neznano, delavnice, možnost sprehoda, kopanja in kakšno presenečenje,
- večerni film pod zvezdami.

Torek:

- dopoldne obisk skritega gosta in srečanje z njim,
- sv. maša,
- piknik in veselo druženje do odhoda.

Prispevek: kdor zmore, je naprošen za prispevek za kritje stroškov. Priporočen prispevek za vse dni znaša **med 15 in 30 EUR**, kolikor kdo zmore.

Prijave: obvezne prijave na telefon 051 658 299, do 24. julija.

Iskreno in prsrčno vabljeni.

Vzemimo si čas zase, drug za drugega in za Gospoda, da bomo lažje živeli, delali in ljubili.

Z zaključno molitvijo smo se zadovoljni razšli z željo, da taka srečanja ostanejo tudi v bodoče.

Sodelavci Škofijske karitas Celje izrekajo iskren boglonaj vsem za udeležbo, dobro voljo in imeniten dan, posebej pa hvala vsem, ki ste tako skrbno vse pripravili in pospravili. Prihodnje leto pa odkrijemo nov košček naše škofije! •

koper

LETOVANJE »STAREJŠE MLADINE« V SONČNI HIŠI

Klementina Bajec

»Letovanje starejših v Portorožu je kraj, kjer si roko podajajo prijaznost, dobra družba, slovenska kultura in duhovno bogastvo. Tu imamo čas drug za drugega v vsem dobrem in lepem za naše duše in telesa.« Magda Rodman

Škofijska karitas Koper je tudi letos organizirala letovanje starejših sodelavcev Karitas.

Vsak dan so potekali razni programi, pogovori, ustvarjalne delavnice, krajši izleti ob obali, skupna molitev, obiski svetih maš in cerkva v Luciji, Bernardinu in Portorožu ter družabni večeri z obiskom plesnih gostov, folkloristov Val Piran in harmonikarja. Zanimiv je bil ogled vrta kaktusov Grašič in solin v Soči. Dobro pa je delo tudi popoldansko kopanje v bazenih.

Starejše smo zadnji dan povprašali o **doživljanju sreče, smisla in zadovoljstva na letovanju in doma** ter tako poskušali ugotoviti, kaj je tisto, kar jih dela srečne. Odgovori so bili zanimivi, saj je večina menila, da **so na letovanju doživljali srečo in smisel**, ker jim je to pomenilo domače vzdušje, toplino, družabnost in vnovično snidenje s prijatelji. Drugi najpogostejši odgovor je bila dobra in pristna domača kuhinja izpod rok kuharice Ane in medsebojna pomoč. Tretje mesto pa so zastopali duhovno vzdušje, petje, jutranje molitve in upanje. Sledili so ustvarjalne dejavnosti, delavnice, ples v bazenu, aerobika in pohodi.

»Starost prinese spremembe, zaradi katerih se lahko zgodi, da tisto, kar je imelo smisel v mladosti ali srednjih letih, ni več dosegljivo. Vendar to ne vzame smisla življenju, če je človek dovolj ustvarjalen in ima tudi možnosti za to, da svojo energijo usmeri drugam.« (Jože Ramovš).

Kljub temu da je letovanje starejših kratkotrajne narave in da so aktivnosti na letovanju prijetne in jih delajo srečne, je pomembno, da v **interakciji medosebnih odnosov različnih generacij postajajo tudi smisel življenja**. Zato je smiselno, da ima letovanje, namenjeno starejšim, za pomemben cilj oboje – srečo in smisel.

Oba cilja pa lahko dosežemo z dejavnostmi, ki od starejših zahtevajo ustvarjalnost in aktivnost, ki vključujejo njihove izkušnje in spoznanja in ki v odnosu do drugih vodijo v vzajemno pomoč. Zato je bila tudi njihova želja, da v naslednjem letovanju vključimo več mladih prostovoljcev.

»Starost je lepa, če jo znaš prilagoditi in poiskati tiste točke, ki te veselijo.« Ivanka Lapajne

Marija Puc: »Veliko je še občutij, dogodkov ... s tega letovanja, ki jih bo vsak nosil v svojem srcu in nas bodo spremljali v nadaljnjem življenju kot popotnica za lepše sobivanje z vsemi. Prav vsem, ki smo bili te dni skupaj, iskrena hvala.«

Letovanje v Portorožu je doseglo svoj namen. Domov smo se vračali polni lepih doživetij, novih srečanj in spoznanj. Obljubili smo si, da se bomo poklicali in obiskali ob

raznih prilikah in praznovanjih v letu, ki je pred nami. Prav gotovo bo leto 2014 ostalo vsem v spominu. •

KOPRSKA KARITAS »POD NOVO STREHO«

Daša Šarkanj

Konec meseca maja se je moralo koprsko skladišče Karitas odseliti iz prostorov na Vojkovem nabrežju, saj smo bili tam nastanjeni le začasno in so sedaj prostore prodali. Po preišljevanju in modrovanju, kam bi nas preselili, so nam dodelili res posebno lokacijo. Našli nas boste na Kopališkem nabrežju (že naslov je čudovit in kar vabi k nam v Koper), kjer pristajajo tiste ogromne potniške ladje. Samo sledite novi promenadi in čudovitim palmam, in že se boste znašli pred starim skladiščem soli, ki ni tako očarljivo kot taverna, pa ima vendarle zgodovinsko vrednost, saj je bilo v uporabi do l. 1907, ko so koprške soline opustili. Že na vratih vas bo pričakala katera od sodelavk Karitas, saj morajo biti vrata ves čas odprta. Malo zaradi tega, ker ste vsi dobrodošli, največ pa zaradi tega, ker v skladišču ni oken in svetlobe. Že res, da tudi vode in stranišča ni, da skozi preluknjano streho vidiš nebo in upaš, da ne bo deževalo, je pa to verjetno edino skladišče Karitas na svetu, ki ima »rampo« za barke in bitvo, kamor

lahko privežete svoj čoln. Ljudje, ki so odločali, kam nas bodo preselili, so verjetno pomislili tudi na to, da bi nas lahko presenetile poplave. V tem primeru bi bil tak dostop nadvse funkcionalen.

Žal pa »ljudje z vrha« niso pomislili na bolj preproste stvari. Na to, kako bo pozimi v takem prostoru, kako bomo hrano, oblačila in pohištvo »pokrili« pred dežjem, kako bodo prostovoljke, ki so večinoma upokojene gospe, zdržale v skladišču pozimi, ko bodo delale v burji in temperaturah pod ničlo. Ali v vsem Koprju res ni primernejšega prostora za nas? Vsak Koprčan lahko takoj našteje vsaj pet prostorov v centru mesta, ki so prazni, celo zapuščeni. In nenazadnje, kako lahko ljudi, ki so že tako postavljeni na rob družbe, postavijo še bolj na rob? Da, v Koprju to počnejo zelo dobro. Solidarnost do drugega in ohranjanje dostojanstva ljudi ni nobena vrednota več, pa čeprav se bližajo volitve.

Dokler vas ne začnejo politiki zasipati s svojimi obljubami, vam mi obljubljam, da bomo do teh ljudi pozorni, da bomo skrbeli zanje in jih poslušali, pa tudi če bo streho odneslo. •

ŠLI SMO OBISKAT »PERKMANDELCA«

Tatjana Rupnik

Vsega lepega je enkrat konec ... Zato smo v soboto, 24. maja, pripravili **končni izlet za vse otroke iz programa Popoldan na Cesti**. Ker program izvajamo na 8 različnih lokacijah (Cesta, Ajdovščina, Kamnje, Pivka, Ilirska Bistrica, Vrhpolje, v Vipavi in na Slapu), se je izleta udeležilo 72 otrok, njihovih staršev in prostovoljcev, ki so tekom celega šolskega leta pomagali pri pripravi in izvedbi programa. Začeli smo v zgodnjih dopoldanskih urah, ko smo se vsi skupaj dobili na avtobusni postaji v Ajdovščini. Pot smo nadaljevali do Idrije, kjer so nas pred vhomom v Antonijev rov prijazno sprejeli vodiči. Najprej smo si

ogledali kratek film, kjer nam je **škrat Perkmandelc** predstavil zgodovino živega srebra in ostale rude. Po skupinah po 15 udeležencev smo nato odšli v rov. Predstavitev rova je bila za otroke nekaj zelo zanimivega. Skozi zgodovino rudnika smo videli različne vloge rudarjev. Predstavitev je bila zelo doživeto izpeljana, saj so nas ves čas spremljali razni zvočni in svetlobni efekti ter seveda trkanje škrata. Za nekatere otroke je bil to malce strašljiv občutek, saj se je marsikateri otrok bal, da bo škrata srečal kje na poti. Po končanem ogledu smo vsi skupaj odšli na ogled naravnega kraškega Divjega jezera. Največje veselje pa so doživeli na kopališču ob Beli, kjer so se skoraj vsi vrgli v ledeno mrzlo Belo (naj poudarim, da nihče od otrok ni imel s sabo ne kopalk ne brisače). Dan je zelo hitro minil in že je bil čas, da se vrnemo nazaj v dolino. Glede na odzive otrok in njihovih staršev se jim je izlet zdel zelo zanimiv in poln

novih doživetij. Mi pa smo se oddahnili, da je dan minil brez zapletov, za kar smo se vsi skupaj zahvalili našemu edinemu Vodji, ki nam je pomagal, da smo se srečno in varno pripeljali nazaj domov.

Veliko lepega nas še čaka ... •

ROMARSKI DAN ŠKOFIJSKE KARITAS KOPER

Darja Leban Obid

»Vse, kar hočete, da bi ljudje storili vam, tudi vi storite njim!« (Mt 7,12) so besede, s katerimi Jezus kliče k ljubezni in služenju. Ta stavek nas je povezoval 7. junija v Tolminu na romarskem dnevu

sodelavcev Karitas. Okoli 350 romarjev iz celotne škofije se je zbralo v cerkvi Marije Vnebovzete, kjer smo se nebeški Kraljici s sveto mašo, ki jo je vodil predsednik Tolminske Območne karitas Slavko Obed, zahvalili, da nas vodi po pravi poti. Obenem pa smo jo prosili, da nam bi tudi v prihodnje stala ob strani: takrat, ko svoje roke ponudimo zaskrbljeni materi, ko svoje korake usmerimo k bolnim in ostarelim, ko svoje uči upremo v lačne otroke, ko naša ušesa poslušajo zgodbe brezposelnih ljudi. Okrepčanim z Božjo besedo, doživetim petjem in sveto evharistijo, kruhom našega življenja, nam je gospod Silvester Gaberšček po končani maši predstavil zgodovino tolminske cerkve in nas na slikovit način opozoril na najpomembnejše in najzanimivejše detajle v njej. V drugem delu celodnevnega druženja nam je dr. Leon Oblak predstavil svojo knjigo, Sto svetnikov in svetnic v sonetih. Tolminski dekan Damijan Bajec je prisotne duhovnike povabil, da so s petimi litanijami Matere Božje in z blagoslovom z Najsvetejšim končali uradni del programa. Druženje se je nadaljevalo ob kozarcu soka, raztegnjeni harmoniki in kitari, prijetnem klepetu in popoldne je hitro minilo. Ne samo na nebu, tudi v naših srcih je sijalo sonce in pričaralo marsikateri nasmeh na obraz. Take ljudi ima Jezus rad in le veseli ljudje lahko svojo dobroto in ljubezen podarjajo drugim. Za konec še nekoliko hudomušen nasvet dr. Oblaka: *»Ne priporočajte se v priprošnjo in varstvo samo Devici Mariji, obrnite se tudi na kakšnega svetnika, ti namreč niso tako zasedeni in oni vas bodo prav tako, mogoče še hitreje, uslišali v vaših prošnjah.«* •

Ijubljana

TEČAJ NEGE BOLNIKA NA DOMU

Anica Šimnic

Zdravje je naše največje bogastvo. Ta izrek slišimo zelo pogosto, a pravega pomena se zavemo šele, ko kdo od naših najbližjih ali celo mi sami zbolimo. Takrat se ponavadi srečamo tudi s problemom, kako negovati to osebo in skrbeti zanjo.

Mnogi smo se zato zelo razveselili novice, da Župnijska karitas na Bledu organizira 20-urni tečaj nege bolnika. Ker nas je bilo za eno skupino preveč, so nas razdelili v dve. Tečaj je vodila diplomirana medicinska sestra ga. Anica Sečnik iz Ljubljane. Gospa ima, kot smo kmalu ugotovili, izreden čut za nego bolnega človeka, saj nam je poleg strokovnih stvari natrosila še veliko nasvetov, ki pomagajo vzpostaviti lep stik z bolnikom, mu polepšati težke dneve in odpraviti marsikatero skrb, ki ga tare celo v trenutkih slovesa.

Najprej smo se seznanili z urejanjem postelje. Bolniško posteljo so nam posodili v Soči v Ljubljani. Bili smo presenečeni, kako dobro in z malo truda se da bolnika namestiti v različne položaje. Naučili smo se postiljanja postelje, umivanja, različnih položajev lege bolnika, da preprečimo preležanine, dviganja bolnika s postelje in podobno.

Za zaključek smo se z avtobusom odpravili še v Zavod za rehabilitacijo invalidov Soča v Ljubljani. Tu sta nas prijazno sprejela delovna terapevta ga. Julija Ocepek in g. Sandi Dečman. Ogledali smo si lekarno, kjer imajo najrazličnejše pripomočke, ki bolnikom pa tudi svojcem olajšajo življenje. Čudili smo se, koliko stvari že obstaja za nego bolnika in pomoč pri vsakdanjih opravilih. Ogledali smo si tudi t. i. pametno stanovanje, ki naj bi bilo namenjeno invalidnemu človeku.

Tečaj je zaključen. Vsi smo si edini, da smo se marsičesa naučili in dobili veliko idej, ki jih bomo lahko uporabili, če bo treba. Če bomo kaj pozabili, pa se lahko pogleda tudi v knjigo Nega bolnika, ki jo je izdala Mohorjeva družba.

Še enkrat hvala ge. Anici Sečnik za odlično izvedbo tečaja, obema vodnikoma po Soči, posebej pa tudi ge. Lojzki Ocepek, ki je skrbela, da je vse v redu potekalo. •

ROMANJE SODELAVCEV ŽUPNIJSKIH KARITAS V BRESTANICO

Polona Miklič

Prostovoljci Župnijskih karitas se vsako leto v velikem številu udeležijo tradicionalnega romanja, ki ga organiziramo na Škofijski karitas Ljubljana. Prav zaradi številne udeležbe in pozitivnih odzivov naših prostovoljcev se na Škofijski karitas s toliko večjim zadovoljstvom potrudimo in konec aprila vsako leto zanje organiziramo zanimivo romanje, ki je neke vrste nagrada in priznanje za njihovo nesebično delo. Romanja se z veseljem udeležimo tudi sodelavci Škofijske karitas, saj je to za nas enkratna priložnost za druženje s prostovoljci, ki nas podpirajo in nam omogočajo izvajanje naših programov pomoči v župnijah.

Letos smo romali k baziliki Lurške Matere Božje v Brestanico. Veseli smo bili prijaznega sprejema bre-

staniškega župnika g. Jožeta Špesa, ki nam je povedal veliko zanimivega o cerkvi. Na romanju se nam je pridružil tudi g. Igor Luzar, direktor Škofijske karitas Novo mesto, ki nam je maševal.

Po maši nas je pot vodila do gradu Rajhenburg, po kosilu pa smo romanje nadaljevali v Zagorju pri Pilštajnu, kjer smo obiskali župnijsko cerkev Marije Pomočnice kristjanov.

Verjamem, da je romanje pustilo pečat vsakemu izmed nas, in se ob tej priložnosti zahvaljujem g. Jožetu Špesu, ki si je vzel čas za nas, in g. Igorju Luzarju,

ki se je odzval našemu povabilu in se nam pridružil. •

maribor

MAJ V DOMU SV. LENARTA

Polona Šporin

V Domu sv. Lenarta smo tudi letos zelo pestro preživeli mesec maj, tako da nas nepredvidljivost vremena ni prav nič motila. Kot vsako leto smo se ob mednarodnem dnevu gibanja odpravili na sprehod po mestu. V tednu vseživljenjskega učenja smo se učili nemškega jezika skupaj s slušatelji z Izobraževalnega centra Slovenskih goric.

Na literarnem popoldnevu, ki sta ga pripravili Majda Senica Vujanovič in Mira Uršič, so se prepustili poeziji in se nasmejali na gledališki predstavi Gospa poslančeva, ki so jo odigrali dijaki Srednje ekonomske šole iz Maribora. Z glasbo so nas razvajali tudi pevci društva Muzika Levares iz Benedikta in pevci iz Miklavža pri Ormožu, ki so pripravili koncert Marijinih pesmi. Glasbeno smo bili aktivno tudi sami, saj smo s pevskim zborom stanovalcev in pevskim zborom zaposlenih nastopili na reviji pevskih zborov v Mariboru.

V soboto, 24. maja, so v našem domu in bližnji okolici že četrtič ustvarjali likovni umetniki in domu podarili preko 20 likovnih del. Odpravili smo se tudi na pomladanski izlet na bližnje zeleno Pohorje. Najprej smo uživali ob kavici na terasi pri končni postaji nihal-

ke, nato pa smo si ogledali izletniško ekološko kmetijo Uranjek na framskem Pohorju. Tudi tokrat nam je bilo vreme naklonjeno. Konec maja smo zaključili s srečanji z društvom upokojencev in z OŠ Lenart, saj oboji prijatelji odhajajo na počitnice. Od učencev smo se poslovili z delavnicami kemijskih in tehničnih poskusov, ki so jih s pomočjo demonstratorjev iz Evropskega tehnološkega in kulturnega centra iz Maribora izvajali učenci in stanovalci sami. V okviru duhovne verske ponudbe smo vsak majski dan prebirali šmarnice, s. Sara Križnik ŠSFKK pa je pripravila tri šmarnične kateheze.

Na balkonih in na vrtu smo namestili rože in pripravili vrt in visoke grede za prihajajočo vrtničkarsko sezono. In mesec je bil naokoli ... •

murska sobota

PROPADANJE PODJETIJ – GLOBALNI PROBLEM SVETA

Monika Novak in Jožef Kociper

Tekstilno podjetje Mura, ki je veljalo za eno izmed vodilnih podjetij v Pomurski regiji že 89 let in je zaposlovalo več kot 6.500 pomurskih prebivalcev, je šlo v stečaj, sedaj že drugič. Žalostna zgodba, ki je terjala veliko žalostnih obrazov in zahtevala velik davek, ki ga sedaj plačuje nihče drug kot pomursko prebivalstvo. Naj se spomnimo kratke zgodovine stečajev in obdobja odpuščanja.

Prvi stečaj je bil za Muro in tri njene hčerinske družbe uveden oktobra 2009, ko je brez dela ostalo 2.624 delavcev. Nato se je delo nadaljevalo v štirih hčerinskih podjetjih, v katerih je ostalo 650 delavcev. Največje od teh je bila družba Mura in partnerji, ki jo je skupina Aha za 10 milijonov evrov kupila poleti 2011 in jo preimenovala v Aha Mura. Pri tem je s 5,8 milijona evrov nepovratne pomoči sodelovala tudi država, v zameno pa bi moral novi lastnik vsaj pet let ohraniti 1.561 de-

lovnih mest, prijavljeni investicijski projekt pa izvesti že do konca lanskega leta. A zaradi težav v tekstilni panogi (recesija, upad naročil) so že lani poleti začeli odpuščati zaposlene, tako da je Aha Mura zaposlovala le še nekaj več kot 1.200 delavcev.

Žal poskus rešitve večmilijonskega dolga sedaj ni bil uspešen. Tako je 1.138 delavcev Aha Mure ostalo brez zaposlitve, vendar pa jih bo 400 v podjetju delalo vsaj še do konca julija. Spodbudna novica pa je vseeno ta, da če bodo dogovori z dosedanjimi največjim partnerjem, nemškimi Hugom Bossom uspešni, bi lahko v Muri zaposlili še okoli 100 delavcev.

Kje tičijo glavni krivci propada tako velikega, tehnološko dovršenega podjetja, vemo vsi. Na tem mestu ne bomo razpravljali o tem, temveč bi omenili neko drugo, večjo težavo, ki se dotika globalnega sveta. Zavedamo se, da ni v naši moči reševati globalnih problemov, je pa naša dolžnost, da kot Karitas opozarjamo na težave, ki se odvijajo pred našimi očmi in bodo imele velike posledice za naše zanamce. Vse več je ljudi, vse manj je služb, in razlog tiči v vedno hitrejšem tehnološkem razvoju. Roboti, ki se praktično nikoli ne utrudijo, ki lahko delajo noč in dan težka in zahteva dela, ne potrebujejo plač, ne ugovarjajo in so mali strošek podjetju, vse bolj izpodrivajo človeka in mu odžirajo vsakdanji kruh. Je pa tukaj tudi problem vse cenejše delovne sile v nerazvitem ali razvijajočem svetu, ki prav tako zadovoljivo opravlja svoje delo, vendar za mnogo manjše vsote plač, kot pa je to v zahodnem svetu. Naši delavci trpijo zaradi vsega tega, medtem ko je podjetjem kaj malo mar, kaj bo z njihovimi delavci. Podjetja ne skrbi, kako bo delavec preživel vsak nov dan, ko ne bo imel česa dati v usta, podjetju je važno le obračanje kapitala in doseganje velikih dobičkov. Pri tem bi morala na pomoč priskočiti država, pomagati reševati probleme in pomagati zagotoviti nova delovna mesta za brezposelne.

Kaj lahko kot Karitas naredimo za delavce, ki izgubijo delo? Materialno ne prav veliko. Med 1.250 stečajnimi delavci Mure smo morali narediti enostaven kriterij izbora, ki pa ob tem prizadene druge neizbrane, kajti skoraj vsi so potrebni naše pozornosti. Ko smo ugotovili, da lahko pomagamo le okrog 20 % odpuščenih, smo se odločili za tiste delavce, ki imajo šolo-

Foto: arhiv Slovenske karitas

obvezne otroke. Ker je hrane iz blagovnih rezerv zelo malo, smo jo za potrebe pomoči odpuščenim delavcem morali nakupiti. Pomurske mlekarne in Mlinopek so s sočutjem pripravili karitativno ceno svojih izdelkov, prav tako Mlinotest. Hvala jim.

Verjetno se bomo čez nekaj let zavedli, da se vsako delovno mesto, odposlano nekam daleč na vzhod, nikoli več ne povrne. Kar naenkrat bomo ugotovili, da so tam daleč sposobni narediti vse, kar potrebujemo. Kaj pa mi lahko njim ponudimo? •

12

ново mesto

»IMAMO DOGOVOR Z BOGOM, IN SICER, DA PONOČI DEŽUJE, PODNEVI PA NAS SONCE MILUJE ...«

Andreja Kastelic

Konec meseca maja je v Sončni hiši potekalo letovanje starejših Škofijske karitas Novo mesto. Mnogi starejši se sicer za petdnevno odsotnost z doma težko odločijo, a kadar je lepo, čas mineva hitro in tako je bilo tudi s tokratnim letovanjem. V nadaljevanju sledi nekaj vtisov z omenjenega tedna, tista najgloblja doživetja, mogoče celo neizrečena, pa ostajajo med udeleženci.

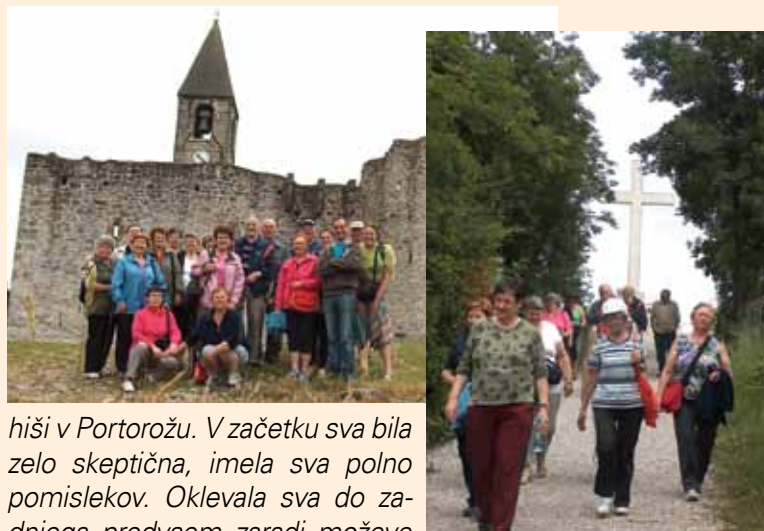
Dneve smo pričeli večinoma z jutranjo sveto mašo, ki jo je vodil z nami letujoči g. Vinko Dragoš, upokojeni duhovnik iz Črnomlja. Poleg vsakodnevne duhovne obogatitve nam je bil dan blagoslov tudi z lepim vremenom. Letujoči so sledeče strnili v misel: *»Imamo dogovor z Bogom, in sicer, da ponoči dežuje, podnevi pa nas sonce miluje.«* Druženje, obilo dobre volje in vedrine pa je dodatno prispevalo k dobremu počutju ter sproščenosti, ki se je odražala tudi v povsem preprostih stvareh – z veseljem in hkrati začudenjem so nekateri lahko uživali celo tisto hrano, ki se ji morajo zaradi različnih diet navadno odreči; dnevi udeležencev so bili bolj aktivni kot sicer, a ni bilo čutiti tolikšne utrujenosti, ipd. Če ni bila dejavnost tista, ki je navduševala, pa je navdušila želja, da smo lahko bili skupaj. Dneve smo tako izkoristili za sprehode ter različne aktivnosti, kot so kopanje, izlet z barko, ogledi znamenitih cerkvic, najpogumnejši pa celo za kopanje v morju.

In še nekaj je odlikovalo naše letovanje – **preprostost in sočutnost**, ki so jo starejši vnesli v skupino. Skrb, ki so jo sočutno in z veseljem izkazovali drug do drugega, so utemeljili rekoč: *»Pa saj smo vendar Karitas.«* Z vzorom so pokazali, kako preprosto in lepo je lahko življenje v sožitju, zahteva pa precejšnjo mero modrosti in zrelosti, ki sta dar starejših generacij.

Zadovoljstvo, ki so ga letujoči izkazali ob zaključku, je za vse spremljajoče najlepši odziv, hkrati pa si želimo, da to navdušenje doseže tudi tiste, ki so bili že nagovorjeni, da se letovanja udeležijo, in so doslej z odločitvijo oklevali.

Ob koncu teh strnjenih misli se zahvaljujemo Slovenski karitas, ki omogoča programe letovanj, ter Župnijskim karitas, ki so poskrbele za zbiranje prijav in pomoč pri organizaciji. V nadaljevanju pa iskrena zahvala še vsem tistim, ki so bili bistveni v izvedbenem delu letovanja, in sicer šoferju g. Petru Papežu, duhovniku g. Vinku Dragošu, kuharici ge. Ani Komljanec, Urški Kelvišar in Gregorju Vidicu pa hvala za vsestransko pomoč.

Marica in Matija Žalec sta ob zaključku letovanja starejših zapisala: *»Na pobudo in povabilo ŽK Črnomelj sva se z možem prijavila na letovanje starejših v Sončni*

hiši v Portorožu. V začetku sva bila zelo skeptična, imela sva polno pomislekov. Oklevala sva do zadnjega predvsem zaradi moževe bolezni. A vendar se je vse srečno izteklo, udeležila sva se letovanja in danes nama ni žal. S Karitasovim kombinijem smo se odpeljali v Portorož. Bilo nas je osem in med nami je bil upokojeni duhovnik g. Vinko. Na terasi pred Sončno hišo so nas pričakali veseli animatorji in dopustniki, ki so prišli pred nami. Srečanje je bilo zelo pristrčno. Zunanji opazovalec bi pomislil, da se poznamo že vrsto let. Kmalu smo prejeli ključke in se namestili v sobah. Sledilo je skupno kosilo ob dolgi mizi na terasi. Že pri prvem skupnem srečanju je bilo čutiti, da bo veselo in zabavno, pa čeprav smo se zbrali iz različnih krajev. Pravi blagoslov za celo skupino je bila prisotnost duhovnika, saj smo vsak dan imeli sveto mašo, pri kateri smo aktivno sodelovali. Animatorji so letovanje zelo skrbno pripravili, saj so različne aktivnosti potekale vsak dan. Kopali smo se v bazenu v hotelu Bernardin, dva sončna dneva smo preživeli na plaži in najbolj korajžni smo se kopali v morju. Z barko smo se peljali v Izolo. Ogledali smo si cerkev Sv. Trojice v Hrastovljah in se čudili lepo ohranjenim freskam. Obiskali smo cerkev sv. Jurija v Piranu in na poti do Belega križa smo se ustavili v cerkvi Marije Vnebovzete, ki ima tudi čudovito poslikavo. Vsak dan smo veliko hodili na krajše ali dalj-

še izlete. Na vseh teh potovanjih in pohodih smo bili vesela in razigrana družba, saj ni nikoli manjkalo smeha in dobre volje. Z vsakega izleta smo se nestrpni in rahlo lačni vračali na teraso pred Sončno hišo, saj nas je tam čakalo okusno kosilo oziroma večerja. Z okusno hrano nas je vse dni razvajala prijazna, vedno nasmejana kuharica Ančka. **Pet nepozabnih dni je hitro minilo. Med nami se je razvilo prijateljstvo, stkale so se nevidne niti in slovo je bilo ganljivo. Marsikatero oko se je orosilo ob stisku roke in tesnem objemu.** Srečna in nadvse zadovoljna sva se vrnila domov. Spoznala sva veliko krajev in njihovih znamenitosti naše zahodne Slovenije. Preživela sva pet dni med čudoviti ljudmi. Napolnila sva si baterije z duhovno in telesno hrano in leto pred nama bo lepše. Iz srca se zahvaljujeva ŽK Črnomelj in ŠK Novo mesto, ki sta nam omogočila to letovanje, predvsem pa iskrena hvala animatorjem za vso skrbno in prijaznost. •

ODPIRAMO SRCA – DOBRODELNA TUDI JELOVICA

Alenka Vogelnik

Ustvariti varen in prijeten dom je želja vsakega izmed nas. Vedno več je družin, ki si zaradi različnih okoliščin težje uredijo ali obnovijo dom. V Jelovici, eni najstarejših slovenskih družb, ki proizvaja lesena okna, vrata in montažne hiše, so se odločili, da s svojimi izdelki pomagajo socialno ogroženim družinam in gospodinjstvom. Od začetka leta 2014 so bile pomoči Jelovice deležne tri družine z območja ŠK Ljubljana in ŠK Celje.

Alenka Popp Vogelnik, vodja marketinga v Jelovici, je za Žarek dobrote povedala: »Kot družbeno odgovorno podjetje, ki proizvaja okolju prijazne izdelke, z akcijo **Odpiramo srca** želimo pomagati pri ureditvi ali dokončanju hiše ali stanovanja. Tako želimo v Jelovici vsak mesec podariti svoje izdelke v višini 2.500 evrov. Veseli smo, da lahko pomagamo na tak način, saj dobra okna in vrata lahko predstavljajo velik strošek, so pa pomemben del varnega zavetja doma.«

Vabimo vse Župnijske karitas, da razmislijo, če je kdo v njihovem okolju v stiski in bi potreboval nova okna. Informacije o tem, kaj je na voljo in kakšne dimenzije so možne, lahko dobite na Škofijski karitas. V Jelovici bodo z akcijo **Odpiramo srca** dobrodelni vse do decembra letos. •

Karitas

JELOVICA

POMOČ PRIZADETIM V POPLAVAH V BIH IN SRBIJI

Peter Tomažič

Slovenska karitas je zaključila z zbiranjem materialne pomoči in nadaljuje zbiranje finančnih sredstev za obnovo domov na prizadetih območjih v BiH in Srbiji.

Na poplavljenih območja je Karitas tako poslala **22 kontejnerjev kvalitetne pomoči, skupaj več kot 230 ton oziroma več kot 415 palet, večinoma s hrano in higienskimi pripomočki.** Pošiljke pa so vsebovale tudi pralne stroje, čistila, vodo ter samokolnice in orodje za odstranjevanje in čiščenje naplavin. Skupna ocenjena vrednost materialne pomoči je znašala 164.500 EUR. Pomoč so sprejele dekanijske in župnijske Karitas v Srbiji v Šabcu in Valjevu ter v BiH na poplavljenem področju Posavine ter Banjaluke. Lokalne Karitas v BiH in Srbiji, kamor smo poslali zbrano materialno pomoč, so dobro organizirane, imajo urejena skladišča in razdeljevanje. Pomoč razdeljujejo v zbirnih centrih in na terenu za tiste, ki so ostali v zgornjih nadstropjih poplavljenih hiš. Še posebej je velika pozornost posvečena starejšim in drugim ranljivim skupinam.

Jožica Ličen je ob pomoči pobrateni ŠK Banja Luka zapisala: »S strahom in zaskrbljenostjo smo spremljali poplave na Balkanu in nemočno opazovali nesrečne ljudi. Naša ŠK je že dolgo pobratena s ŠK Banjaluka, zato smo tudi tokrat čutili, da je treba pomagati. V vseh naših centrih Karitas so sodelavci skrbno zbirali, in ko je bilo centralno skladišče v Ajdovščini polno hrane, higienskih potrebščin in drugega materiala, je šel na pot prvi konvoj, nato še drugi.

Poleg sredstev, ki jih zbira SK, smo z veseljem sprejemali darove različnih darovalcev, tako je kapucinska provinca namenila dar za **'streho nad glavo poplavljenecem'**, 10-letni Nejc je za rojstni dan namesto daril zbral denar in postal **'posvojitelj na razdaljo dečku'**, ki ga je prizadela poplava, vzgojiteljice v vrtcu so pripravile pakete za osebno nego, ki so jih poimenovale **'ženska ženski'**. Mladi, ki bodo šli poleti v delovni tabor, že načrtujejo delo. In toliko dobrih ljudi nas je spodbudilo. Res, ljubezen je iznajdljiva.«

Za vso pomoč se zahvaljujemo sodelavcem in prostovoljcem Karitas ter darovalcem, ki so prinesli materialno pomoč in prinašali predvsem hrano in higienske pripomočke ter zelo omejeno oblačila.

Slovenska karitas je do sedaj za pomoč prizadetim v poplavah v BiH in Srbiji zbrala skupaj **208.367,68 EUR**, od tega 39.000 EUR preko SMS-ov. Vse župnije so denarna sredstva za pomoč zbirale tudi v nedeljski nabirki – o teh sredstvih še nimamo podatka.

Foto:
Jožica Ličen

14

Foto: Karitas beogradske nadškofije

Slovenska karitas je do sedaj za prvo pomoč na prizadeta območja nakazala 100.000 EUR. Finančna sredstva se uporabljajo za pomoč, ki je opredeljena v apelu Caritas Internationalis: hrana, voda, higienski pripomočki in zdravila za osebe, ki so v zbirnih centrih, ter vzpostavljanje minimalnih pogojev za vračanje v poplavljenе domove s poudarkoma na pomoči starejšim in drugim ranljivim skupinam. V prvi fazi bo pomoč celotnega apela Caritas Internationalis v višini 1,4 mio EUR namenjena 40.000 prizadetim osebam v BiH in Srbiji. Preostala zbrana sredstva Slovenske karitas bodo upo-

rabljena za obnovo domov prizadetih gospodinjstev v Srbiji in BiH.

Razmere na poplavljenih območjih se počasi umirjajo. Za odtekelo vodo pa ostaja opustošenje, uničeni domovi, kmetijski pridelki in poginula živina ... in kar je najhuje, strah ter žalost ob izgubi svojcev. V prihodnjih mesecih in prihodnjih dveh letih bo potrebno še veliko pomoči, da bi se vsaj malo omilile hude posledice poplav, ki so hudo prizadele že tako obubožano prebivalstvo. Zato bo Slovenska karitas do konca leta 2014 nadaljevala z zbiranjem finančnih sredstev, ki bodo namenjena obnovi domov v Srbiji in BiH.

Slovenska karitas zbira denarna sredstva na: Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, Namen: POPLAVE SRBIJA IN BIH, Sklic: SI00 625, Koda namena: CHAR, BIC banke: LJBASI2X. Položnice so na voljo v vseh župnijah in tudi na vseh poštah po Sloveniji. •

SKRB ZA OTROKE V AKCIJI POKLONI ZVEZEK

Mojca Kepic in Peter Tomažič

»Skrb za sočloveka sodi med najpomembnejše vrednotne domene, kar jih človek pozna. Temelji skrbi za sočloveka se pokažejo že v otroštvu, ko se pri otroku začno razvijati primarna občutja empatije. Skrb za sočloveka je del nas in našega življenja v družbi. Skrb za sočloveka se prične v družini, kjer otrok s strani staršev dobi vso potrebno pomoč pri dejanjih, ki jih sam še ne zmore. Ravno tako pa tudi nudi pomoč drugim. Če otroku to dovolimo, raste njegova samopodoba in občutek, da nekaj zmore, občutek zadovoljstva in sreče. Skrb za sočloveka se širi v ustanove in skupnosti, v katerih ljudje živimo,« je z besedami akcijo otrokom in njihovim staršem predstavila vzgojiteljica Jeka Kapun iz Vrtca Dolenjske Toplice.

V mesecu maju smo v akciji **Pokloni zvezek** povabili osnovne šole in vrtce k zbiranju zvezkov za socialno ogrožene otroke. Odzvalo se je **275 osnovnih šolah in 115 vrtcev** iz Slovenije. Otroci so za svoje sovrstnike do danes prispevali že več kot 25.000 zvezkov in 125 kompletov tempera barvic, število pa se še povečuje. Poleg svojega prispevka so priložili tudi lepo misel, sporočilo ali sliko za sovrstnike v stiski. Na eni od kartic je pisalo: »Veseli sem, da ti lahko podarim zvezek. Želim ti, da ko boš pisal vanj, misli na lepe stvari. Vedi, da nikoli nisi sam. Čeprav se ne pozna, naj te ta zvezek spomni name in na to, da mi ni vseeno, kako si. ☺« Zbiranje šolskih potrebščin se bo po šolah nadaljevalo do konca šolskega leta. Ob tem iskrena zahvala preko 1.300 učiteljem in preko 400 vzgojiteljem za pripravljenost in spodbudo učencev in otrok k

solidarnosti. Mentorica Darja Cigüt pa je ob zaključku akcije zapisala: »Bili smo pridni, saj smo predvsem v vrtcu zbrali veliko zvezkov in ostalega materiala. Kljub revščini solidarnost še živi.«

Tako bomo zbrane poklonjene zvezke, tempera barvice in druge šolske potrebščine dodali k **zbranim materialnim in finančnim sredstvom v dobrodelno akcijo Otroci nas potrebujejo, ki poteka v poletnih mesecih in je namenjena za pomoč socialno ogroženim otrokom s šolskimi potrebščinami**. Zavedamo se, da so stroški za septembrski prihod otrok v osnovno šolo za mnoge starše preveliko breme, ki ga sami ne zmorejo. Šolanje predstavlja za starše veliko finančno breme tudi med letom. V zadnjih letih so se razmere zaradi gospodarske krize in velike brezposelnosti še bolj zaostrile. Samo v lanskem letu je število osnovnošolcev, ki so na Karitas prejeli pomoč s šolskimi potrebščinami, zraslo za 10 % na 12.466 otrok. Dodatno je 1.047 otrok prejelo denarno pomoč pri plačilu prehrane in obšolskih dejavnosti, v Botrstva Karitas pa je bilo vključenih 210 otrok.

Glede na aktualne razmere v družbi tudi v letošnjem letu pričakujemo podoben ali še večji obseg prošenj, povezanih s šolo. Še posebej so v velikih težavah družine z enim staršem, velike družine, družine, ki so se zadolžile pri urejanju stanovanjskih pogojev, in družine s starši, ki so brezposelni ali prejemajo minimalno oziroma neredno plačo.

Preko poletja k pomoči vabimo ljudi odprtega srca, ki lahko prinesejo nove velike črtaste zvezke ali tempera barvice na najbližjo Karitas ali darujejo finančna sredstva za pomoč otrokom na transakcijski račun: **Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, sklic: 3620, namen: Otroci nas potrebujejo**.

Iskrena hvala vsem, ki s svojim prispevkom in sodelovanjem omogočite otrokom in mladostnikom lažji vstop v novo šolsko leto. •

OBISK PREDSTAVNICE BERLINSKE KARITAS V SLOVENIJI

Jana Lampe

V času od 2. do 13. junija 2014 je Karitas v Sloveniji obiskala predstavnica Karitas iz Berlina. V okviru projekta CAPSO letos potekajo študijski obiski predstavnikov nemške Karitas (45) po večini nacionalnih Karitas v Evropi. Glavni namen je spoznati, **kako delujejo socialni sistemi v posameznih evropskih državah, kakšna je struktura organizacije Karitas, kaj dela Karitas na področju sociale, kakšen je odnos med zaposlenimi in prostovoljci ter kako je Karitas povezana s Cerkvijo**. Gospa Renate Stark, ki je prišla v Slovenijo, je zaposlena na Karitas v Berlinu, kjer kot socialna delavka

vsakodnevno deluje na področju svetovanja in pomoči ljudem v stiski, deluje pa tudi na politični ravni na področju zagovorništva ranljivih skupin ter je predstavnica Karitas v Cerkvii na njihovem območju. Gospa Renate je svoj obisk začela na Slovenski karitas, kjer ji je g. Imre Jerebic najprej predstavil zgodovino delovanja Karitas v Sloveniji. Sodelavci smo ji nato predstavili področja dela na Slovenski karitas (Počitnice Biserov, Mednarodna pomoč, izobraževanja, načini financiranja in zbiranja sredstev, dobrodelne akcije ...). V naslednjih dneh so jo gostile posamezne Škofijske karitas. Sodelavci so o njenem obisku zapisali, kot sledi. G. Matej Kobal, Škofijska karitas Koper: »V okviru naše Karitas smo si ogledali skladišče Karitas v Ajdovščini, materinski dom v Solkanu in Dom karitas na Cesti, v Bertokih pa smo si ogledali program Vrtnica in program za brezdomce.« Ga. Alenka Petek: »Na Škofijski karitas Ljubljana smo poleg predstavitve naših programov v času uradnih ur obiskali ŽK Marijino Oznanjenje in ŽK Šiška, kjer so nam predstavili svoje delo. Ob pogovorih z Renate je bilo za nas zelo zanimivo dejstvo, da tudi v Nemčiji ni vse tako lepo in rožnato, kot si včasih predstavljamo. Res so socialne pomoči in razni dodatki precej višji kot pri nas in ljudje s tem lahko solidno preživijo. Nam pa je gostja iz Nemčije zavidala naša sredstva, ki jih delimo ljudem. Karitas v Berlinu, kjer je zaposlena, ne razpolaga s sredstvi za pomoč ljudem v stiski. Za vsakega

Foto: Gregor Vidic

prosilca, ki mu želijo pomagati, morajo sredstva pridobiti sami pri raznih fundacijah.« G. Gregor Vidic: »V četrtek je g. Renate obiskala Škofijsko karitas Novo mesto. Goste so toplo sprejeli s. Karmen Balgač in s. Terezija Hostnik ter domači župnik in dekan msgr. Anton Trpin. Obe sestri sta dolgoletni zvesti sodelavki Karitas, s. Terezija predvsem v sklopu sodelovanja s Slovenske karitas v programu oskrbe žrtev trgovine z ljudmi, s. Karmen pa je kot tajnica Župnijske karitas osvetlila delo z uporabniki, s poudarkom na praksi reševanja romske problematike, ki je tudi v Nemčiji zelo pereča. Srečanje je bilo obarvano z nadvse zanimivo izmenjavo izkušenj in pravo potrditvijo v tem, kar premalokrat poudarjamo: da ima Karitas na Slovenskem čudovite sodelavce – prostovoljke in prostovoljce, ki jih odlikujejo požrtvovalnost in strokovnost na podlagi desetletij izkušenj.« V petek je ga. Renate obiskala tudi Zavod Pelikan – Karitas, kjer si je ogledala materinski dom na Litijski cesti ter program za zasvojene s pridruženimi težavami v duševnem zdravju v Sostrem. V soboto je skupaj s sodelavci Pelikana obiskala Sv. Trojico pri Lenartu, kjer so skupaj z uporabniki, njihovimi straši in celotno lokalno skupnostjo praznovali

10. obletnico ustanovitve komune. V nedeljo zvečer se je odpravila v Maribor, kjer jo je sprejel G. Darko Bračun iz Nadškofijske karitas Maribor: »Na sedežu NŠKM smo se dotaknili ranljivih skupin, ki v današnjem času najbolj zaznamujejo delo mariborske Karitas. Ga. Renate si je z zanimanjem ogledala tudi Ambulanto za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja ter Ljudsko kuhinjo Betlehem. Ob tem smo se pogovarjali o zakonskih osnovah in praksah delovanja Karitas v Nemčiji in vzporejali z našo zakonodajo ter programi socialnega varstva pri nas. V Domu sv. Lenarta smo se dotaknili predvsem pogojev sprejema v dom, perečih problematik zakonodaje in vse bolj prisotnega prikritega nasilja (ekonomskega) nad starejšimi. Obiskali smo varstveno-dnevni center in bivalno skupnost Dom Čebelic v Slovenskih Konjicah in se pogovarjali o urejenosti vprašanja oseb z motnjo v telesnem in duševnem razvoju pri nas in v Nemčiji.« G. Jožef Kociper: »V sredo smo se z gostjo srečali na Škofijski Karitas Murska Sobota. Z veseljem smo ji pokazali naše programe. Ob 11. uri se nam je pridružila pri Lazarjevem kosilu v okviru naše ljudske kuhinje, kjer strežemo tople obroke za najšibkejšo v naši družbi, ki si le-tega ne morejo privoščiti. Nato si je gospa Renate ogledala Dom za starejše v Beltincih. Po končani izmeni Mure smo se srečali z dvestotimi delavci, ki so izgubili službo. Gospa Renate nam je bila v veliko pomoč pri hitri predaji paketov. V cerkvi je odpuščene delavce pozdravil murskosoboški škof msgr. dr. Peter Štumpf.« V četrtek se je njena pot nadaljevala proti Celju. G. Matej Pirnat: »Na Škofijski karitas Celje smo ji pokazali in predstavili programe našega stičišča generacij: kuharski tečaji, delavnice, svetovanja, medgeneracijske skupine, kar ji je bilo zelo všeč. Prav tako je bila navdušena nad izposojevalnico ortopedskih pripomočkov. Prisotna je bila tudi pri sprejemanju uporabnikov in vlog za pomoč in imela zanimive pogovore s sodelavko Mihaelo, ker opravljata isto delo.

Obiskali smo tudi celjskega škofa dr. Stanislava Lipovška. Na skupnem kosilu smo se pogovarjali o pomoči družinam in otrokom ter se iskreno čudili, koliko pravic imajo nemške družine ob rojstvu otroka. Presenetilo nas je tudi število zaposlenih v nemški Karitas – kot bi skoraj vsi aktivni državljani Slovenije delali za Karitas, če prištevamo še prostovoljce ...« Nemška Karitas namreč vodi 25.000 centrov in ustanov, ki jih v 80 % financira država, predvsem številne Karitasove domove za ostarele, šole, vrtce, bolnišnice, svetovalne centre, kjer ljudje lahko dobijo pomoč idr., in imajo tako skupaj zaposlenih kar 559.000 ljudi ter so s tem največje podjetje v Nemčiji (Nemčija ima 81 mio. preb.). Na kar smo pa v Sloveniji lahko ponosni v primerjavi s Karitas v Nemčiji, ste številni prostovoljci Karitas; za primerjavo: v Nemčiji imajo enega prostovoljca na enega zaposlenega, v Sloveniji pa kar 100 prostovoljcev na zaposlenega. Gospo Renate je ob vseh stikih s prostovoljci Karitas, ki jih je srečala v Sloveniji, posebej navdušilo, kako vsi delate s srcem.

Izpostavila je tudi, da je začutila, kako je Karitas v Sloveniji povezana s Cerkvijo in z župnijami. Povedala je, da v Nemčiji te povezave niso tako močne, si pa želijo, da bi se v prihodnosti to spremenilo. Ob koncu obiska gospo Renate si vsi želimo, da bi se naše sodelovanje z nemško Karitas v prihodnje nadaljevalo in mogoče rodilo tudi skupne projekte, ki bodo predvsem v korist ljudem v tiski v Sloveniji. •

JAZ SEM TRTA, VI MLADIKE ...

Darko Bračun

Tretje temeljno poslanstvo Karitas v krovnem dokumentu strateškega načrta Karitas na Slovenskem nosi naslov DRUŽBA. Ko govorimo o družbi in vlogi ter poslanstvu Karitas v njej, ne moremo mimo osnovnih pojmov, ki jih le-ta prinaša.

V prvi vrsti živimo sodelavci in prostovoljci Karitas kot kristjani v tej družbi, torej skupnosti ljudi, in se vključujemo v celostnost njenih odnosov. Torej stopamo v korak s celotno človeško družbo, ki ima določeno ureditev, in smo kot posameznik, družina, občestvo del te ureditve. Smo del teh odnosov, interakcij, problemov in tudi vizije, ciljev ter rešitev. Vsako družbo družijo skupni interesi, torej lahko rečemo, da je temeljni vzgib Karitas – udeležanosti največjo zapoved, delati dobro – motor ne le našega vključevanja v ožji krog sodelavcev in prostovoljcev, temveč tudi širše, v zunanji krog s sorodnimi organizacijami. In končno je tukaj Cerkev kot družba verujočih, kjer se kot »mladika na trti« vcepljamo v njeno »skrivnostno telo«, njeno življenje in poslanstvo. Smo dediči in »sodediči, soudje in soudeleženci obljube v Kristusu Jezusu, in sicer po evangeliju.« (Ef 3,6)

Če kratko povzamemo, lahko rečemo, da družbeno življenje dejansko poteka v naravno in umešno ustvarjenih skupinah. Posameznik pa z vključevanjem v te skupne sprejema pravila in vrednote skupine, v katero je vključen, s tem pa tudi ravna drugače, kakor bi ravnal kot posameznik, neodvisen od družbenih interakcij.

In sodelavci ter prostovoljci Karitas moramo ravnati drugače, zato je vizija prioritetnega področja natančno izražena: **Karitas je v družbi zagovornik dostojanstva vsakega človeka, vzgojitelj v pravičnosti, sodeluje z drugimi ter si prizadeva za sočutje in spravo.**

Ko dobro pogledamo, so v tem prioritetnem področju skrita kar vsa načela Družbenega nauka Cerkve: osebnostno – Karitas je zagovornik dostojanstva vsakega človeka; skupno dobro – Karitas je vzgojitelj v pravičnosti; subsidiarnost ali pristojnost

– Karitas sodeluje z drugimi; solidarnost – Karitas si prizadeva za sočutje in spravo.

Karitas je zagovornik dostojanstva vsakega človeka – v skladu z razodetjem je človek telesno, duševno in duhovno bitje, z družbenega vidika pa je tudi individualno, družbeno in presežno bitje. Karitas mora biti glas človeka z namenom, da bi lahko sam svobodno oblikoval svoje življenje v ljubeči pripadnosti bližnjemu, skupnosti in Bogu.

Karitas je vzgojitelj v pravičnosti – pred očmi je treba imeti celoto, čim širše skupno dobro vseh ljudi. Za človeka je dobra tista skupnost, ki mu pusti biti to, kar je – oseba. Najosnovnejša človekova pravica je pravica do življenja, najpomembnejša pa je pravica do svobode vesti in verske ter druge svobode. Vse te pravice so podvržene Božjemu naravnemu pravu.

Karitas si prizadeva za sočutje in spravo – vsak človek ima kot oseba lastno dostojanstvo in mu pripada pomoč, če jo potrebuje. Ljudje smo odgovorni drug za drugega, ker živimo v skupnosti

ši družbeni kontekst pomoči. Zato je dobro, da sodelujemo s sorodnimi karitativnimi organizacijami, ki so združene pod okriljem Slovenske komisije za karitativne dejavnosti, ter projektno oz. načrtno sodelujemo z drugimi nevladnimi oz. humanitarnimi organizacijami in ministrstvi oz. javnimi institucijami – glede na lokalno pristojnost. Ob zaznani stiski, nepravilnosti, nasilju, kršitvi, krivični ureditvi moramo sodelavci Karitas biti glas revnih v družbi. Odločno je treba braniti dostojanstvo vsakega človeka z ustvarjanjem pogojev za pravično družbo, kjer je treba na eni strani s pomočjo odnosa vzgajati prejemnike pomoči za osebno odgovornost do lastne prihodnosti, profesionalno svetovati, usmerjati in spremljati, na drugi pa sprejemati nove oblike socialne ekonomije ter sodelovati z drugimi pri oblikovanju poštene in pravične zakonodaje. Predvsem pa si prizadevati, da bi bila Karitas prostor sprave na osebni in družbeni ravni.

Danes so v vsakdanjem življenju družbe mediji nepogrešljivo orodje obveščanja, izobraževanja,

ozaveščanja, zagovornišva. Sodelavci moramo sprejeti to možnost in razviti načine prisotnosti tam, kjer je le-ta neobhodna za res konkretno izvajanje poslanstva Karitas v službi človeka.

Živeti kot kristjan v današnji družbi.

Živeti z vero, ljubiti Boga in bližnjega in prinašati upanje je poslanstvo sodelavcev Karitas, ki naj bo blagoslovljeno v naši slovenski Cerkvi. •

Foto: Jožica Ličen

Foto: arhiv Študentskega doma sv. Elizabete

– družbi. Seveda je stopnja odgovornosti različna in razporejena glede na mesto, ki ga imamo v določeni skupnosti. Odgovorni smo drug za drugega, še posebej za tiste, ki so v kakršnih koli stiskah. Prinašati moramo upanje, ljubezen in mir. Zato si moramo prizadevati za izkoreninjenje izkoriščanja in življenja v strahu, razkrinkati je treba krivične ureditve in uveljaviti načela evangelija.

Karitas sodeluje z drugimi – marsikaj lahko naredi institucija, država, toda posameznik ali manjša skupina lahko naredi veliko drugih stvari bolje kot institucija. Pomembno je povezovanje med sorodnimi organizacijami in civilnimi družbami pri izpolnjevanju načela solidarnosti, vendar je pri tem treba paziti na ohranjanje osnovnega poslanstva ter identitete Karitas, ki je Jezus Kristus.

Družba na različne načine vključuje posameznika ali skupino ljudi. Kot sodelavci Karitas vedno izhajamo iz človeka v stiski in evangelija. Pri reševanju konkretne stiske ne smemo pozabiti na človeka, njegovo dostojanstvo ter moramo paziti tudi na šir-

Vizija Slovenske karitas:

Karitas

- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.
Glas revnih v družbi.
V službi človekovega dostojanstva.

Glavni (strateški) cilji:

- 1 Sodelovati z vsemi, ki v družbi delajo za človeka v stiski.
- 2 Biti glas revnih v družbi.
- 3 Ustvarjati pogoje za pravično družbo in si prizadevati za spravo.
- 4 Preko medijev obveščati o poslanstvu Karitas, pomoči ljudem v stiski in vzgajati za sočutje in solidarnost.

REGIONALNA KONFERENCA MREŽE CARITAS EUROPA

Jana Lampe

V dneh od 21. do 22. maja letos je v Soesterbergu na Nizozemskem potekala Regionalna konferenca Caritas Europa, ki je najvišji organ naše mreže v Evropi. Na tej letni skupščini smo se zbrali predstavniki nacionalnih Caritas iz 35 evropskih držav. Potrdili smo letna vsebinska in finančna poročila za 2013 in plan za naprej v povezavi z izvedbo strateškega načrta Caritas Europa 2011–2020, katerega prioritete so zagovorništvo, koordinacija humanitarne pomoči in učenje ter krepitev mreže Caritas v Evropi. **Izvolili smo predstavnike Caritas Europa za nov mandat od leta 2015 do 2019.** Za novega predsednika mreže Caritas Europa smo izvolili msgr. Luca Van Looya, belgijskega škofa iz Ghenta, ki je v svojem predstavitvenem govoru med drugim dejal: **»Karitas je srčni utrip Cerkve. Verjamem v to, da ima Caritas tudi poslanstvo, da ljudem prinese veselje, kar je ravno tako pomembno kot dati jim hrano in obleke.«** Za ponovni 4-letni mandat je bil potrjen sedanji generalni tajnik g. Jorge Nuño Mayer iz španske Caritas. V novem izvršilnem odboru Caritas Europa, v katerem Slovenska karitas zaključuje svoj 8-letni mandat, bodo v naslednjem obdobju Caritas iz sledečih držav: Češke, Anglije in Walesa, Francije, Srbije, Španije, Švedske in Švice. Glavni vsebinski poudarek letošnje konference pa je bil na temi **»Investiranje v ljudi in skupnosti – sodelovanje Caritas s podjetji«** z namenom, da bi še izboljšali svoje možnosti za pomoč številnim ljudem po Evropi, ki so v stiski. •

UTRINKI IZ ŽIVLJENJA V OSRČJU AFRIKE

Jana Lampe

Konec letošnjega aprila in v začetku maja sva skupaj s s. Vesno Hiti obiskali misijone v Ruandi in Burundiju, kjer Caritas v sodelovanju z misijonarji podpira projekte **razvojnega sodelovanja s področja zdravstva, šolstva, oskrbe z vodo in hrano**, preko **akcij Za srce Afrike** in **Z delom do dostojnega življenja** ter ob sofinanciranju Ministrstva za zunanje zadeve RS. Najprej sva en dan ostali v Kigaliju, kjer smo si s sosestrami ogledali novozgrajeno šolo in vso z njo povezano dokumentacijo. Nato sva se odpravili v podeželjski kraj Mukungu v Ruandi, kjer s. Vesna deluje že 22 let. Pot iz Kigalija do tja traja 5 ur, večinoma po blatni cesti, polni lukenj ... Mivin avto je bil kot vedno čisto poln zdrvil, barv za center in drugega – vsaka pot je pri misijonar-

jih vedno zelo premišljena. V Mukungu sem v nekaj dneh lahko videla, kakšen je utrip življenja na vasi in v zdravstvenem centru, ki ga vodi s. Vesna in katerega obnovo smo podprli na Karitas. V njem je zaposlenih 40 lokalnih delavcev. Dnevno pride po pomoč do 150 ljudi. Največ je boleznih dihal, črevesnih boleznih, podhranjenosti, AIDS-a in malarije, podobno tudi po drugih zdravstvenih centrih, ki jih podpiramo v Burundiju. Imajo tudi center za podhranjene otroke, ki ga sploh ne bi smeli imeti, ker v Ruandi uradno ni več podhranjenih otrok. Politiki namreč želijo dati sliko, da gre državi 20 let po genocidu dobro. Dejansko pa je do 30 % otrok, ki jih pripeljejo v zdravstveni center, podhranjenih. Z lansko-

Vrsta za oskrbo v ZC v Mukungu

Vaška šola v Ruzo

Otroci v šoli v Rwisajju, ki smo jo preko Za srce Afrike pomagali obnoviti v letu 2013

Otvoritev nove šole v Kigaliju

letno akcijo smo tako podprli nakup hrane za podhranjene za ta center. V času obiska sta bila hospitalizirana dva močno podhranjena otroka – triinpolletna deklica Sofija in petletni deček Erik. Na Sofijo, ki je predzadnja izmed 10 otrok v družini, je mama pozabila, ko je rodila naslednjega otroka, kar se ob pomanjkanju tu pogosto dogaja. Ko je Sofija prišla v center, je njeno življenje viselo na nitki. V času mojega obiska je bila v centru že mesec in pol, njeno stanje je bilo že precej boljše. Ti otroci dobijo 5 obrokov hrane na dan. Poleg tega sta vsak dan z Erikom prišla s. Vesno in mene prosit za liziko. To pa je bilo veselje. Podhranjeni otroci celo življenje občutijo posledice. Zelo težko se učijo, nekateri tudi ne zrastejo svojim letom primerno ... Včasih res ne moreš verjeti, ko ti sestra pove, da je nekdo star 9 let, videti pa je kot petletni otrok. Vsak dan sem se srečevala tudi z revnimi ženami, ki so urejale okolico zdravstvenega centra in za to dobivajo redno plačilo za delo preko akcije Z delom do dostojnega življenja. Obiskala sem tudi vaško srednjo in osnovno šolo, kjer so učilnice prepolne otrok – do 100 jih je v enem razredu. Naučila sem se malo lokalnega jezika in se po vasi pogovarjala z ženami, ki so šle z malim otrokom na hrbtu delat na polje, ali možmi, ki imajo majhno trgovinico ali pasejo krave, z otroki, ki so šli iz šole, nosili drva ali kantice z vodo ali pa so pasli koze. Ob tem so me otroci pogosto prosili le za navaden svinčnik, človeka kar stisne pri srcu ... **Kamor koli prideš, je povsod polno ljudi, ki gredo povsod peš, ker avtomobilov ni. Nikoli nisi sam.** V nedeljo je k maši v Mukungu prišlo vsaj 3000 ljudi, imeli so preko 15 porok, preko 20 krstov in veliko birmancev. Pri več kot triurni maši se je veliko pelo, plesalo ... **Zanje je vsaka nedelja zares praznik in čas za druženje. Življenje je tu tako preprosto, nič ga ne komplicirajo. Kljub velikemu pomanjkanju imajo ti ljudje veliko veselja do življenja v sebi, še posebej otroci.** In tega se mi lahko učimo od njih. Naši misijonarji in tudi sestre domačinke se zares trudijo, da bi omogočili boljše življenje temu prebivalstvu, za kar res trdo delajo od jutra do noči, nikoli ni počitka. Vse delajo z zdravo pametjo, premišljeno, vsak evro, ki ga prejmejo, obrnejo dvakrat, človek jih lahko samo občuduje. Zato misijonarjem zares veliko pomeni, če si kdaj lahko utrgajo košček časa zase in so lahko kje bolj na samem. S. Vesna, ki zelo rada hodi v hribe, ko pride v Slovenijo, je imela že dolgoletno željo, da bi šla na enega izmed vulkanov v Ruandi. Predlagala je, da se skupaj s sestro Anko Burger, ki deluje na misijonu v kraju Nemba, prvo nedeljo v maju odpravimo na vulkan Visoke. Zjutraj smo začeli s slovensko sveto mašo, ker sta kot »po čudežu« v soboto prišla v Nembo na obisk misijonarja p. Jože Mlinarič in p. Vilko Poljanšek. Po maši smo zakoračile ... Po petih urah hoje nam je uspelo doseči 3700 m visok vrh, ob obilo smeha ob padcih v blato. Tako sta naši misijonarki vsaj malo zadihali ob vsem delu. V ponedeljek pa nas je pot vodila nazaj proti

Kigaliju. Tam so nas že pričakovali otroci in starši, da smo skupaj lahko otvorili čudovito novo osnovno šolo pri usmiljenkah, ki je bila zgrajena s pomočjo dobrotnikov Za srce Afrike, Misijonskega središča, Ministrstva za zunanje zadeve RS in italijanske Karitas. Namenjena bo otrokom iz najrevnejših družin, ki se sicer v prenatrpanih javnih šolah malo naučijo ali pa zaradi revščine celo prenehajo hoditi v šolo, ki je v Ruandi plačljiva. Otroci, ki sedaj obiskujejo vrtec pri sestrah in bodo obiskovali to šolo, so se zahvalili s plesom in petjem (z vsa dušo in na ves glas), predsednik sveta staršev pa se je v imenu vseh staršev v govoru iz srca zahvalil vsem v Sloveniji, ki so pomagali zgraditi to šolo, da bodo njihovi otroci imeli možnost pridobiti kakovostno izobrazbo in tako tudi lepšo prihodnost. **V tem trenutku sem si želela, da bi vsi dobrotniki iz Slovenije, ki so prispevali za »zidake« te šole, lahko občutili hvaležnost, ki so jim jo izrazili domačini.** Naša pot nas je v naslednjih dneh vodila v Burundi. Na misijonu v Rwisabiju, kjer smo v preteklih letih obnovili vaško šolo, obnovili in dogradili zdravstveni center, sem se srečala z več kot 50 domačini, ki so preko akcije Z delom do dostojnega življenja dobili delo na misijonu in plačilo zanj, da lažje preživijo svoje družine. Povedali so, kaj delajo in kaj jim zaslužek pomeni. Med njimi je tudi posebna skupina bolnikov z AIDS-om, ki izdelujejo milo, redijo prašiče in se učijo šivati. Nato smo se odpravili v vse bolj sušen kraj Ruzo v Burundiju (otroci vstajajo tudi ob treh ponoči, da gredo po vodo do oddaljenih vodnjakov), kjer smo podprli gradnjo porodnišnice ter zgradili dodatne prostore zdravstvenega centra za območje z 68.000 prebivalci. Lokalni zdravstveni delavec, ki dela v tem centru že skoraj 15 let, je povedal: *»V primerjavi s časom, ko sem začel tu delati, se je zdravstveni center res razvil. Sedaj je na voljo dovolj kapacitet. Ljudje zelo radi hodijo sem po pomoč, ker so lepo sprejeti in dobro oskrbovani. Pogoji za delo so dobri. Zadovoljen sem s plačo, s katero lahko preživim svojo družino.«* ... Ob koncu obiska sem malo ven iz Kigalija obiskala družino, ki je prej zaradi plačevanja najemnine v Kigaliju živela v veliki revščini. S pomočjo slovenskih družin in z lastnim delom so prišli do skromne blatne hiše, v kakršnih živijo ljudje na afriškem podeželju. Oče mi je dejal: *»Res smo srečni, da imamo sedaj svoj lastni dom. Nam ste dovolj pomagali, sedaj pomagajte še drugim.«* Te besede so mi zares segle do srca. **Zares si lahko vesel in hvaležen, ko vidiš, da smo s pomočjo dobrotnikov iz Slovenije ljudem na posameznih revnih območjih v Afriki pomagali do napredka in k lepši prihodnosti.** V dneh obiska smo se tako s sestrami na misijonih pogovarjali o projektih in programih pomoči, ki so bili s pomočjo akcij Karitas podprti v preteklosti, tistih, ki še potekajo, in tudi pogledali, kakšne so še potrebe lokalnega prebivalstva. Več o vsem tem pa boste izvedeli v prihodnji številki Žarka dobrote. •

»Sonce se nikomur ne izogne.
Tudi tebi ne pusti ležati, če se sam ne skriješ v senco.
Prisluhni slavčku pod nebom, kako poje.
Zakaj?
Ker mu ni treba plačati najemnine!
Poglej v nebo in zapoj, kajti sonce sije zastonj tudi zate.«

Phil Bosmans

QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

Vizija Slovenske karitas:

Karitas

- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.
Glas revnih v družbi.
V službi človekovega dostojanstva.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004